

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

برگرفته از: بنیاد فرهنگ ستراتیژیک، ۲۷ اپریل ۲۰۲۳*
نویسنده: ولادیمیر پروخواتیلوف
برگردان: سایت «۱۰ مهر»
۲۰ می ۲۰۲۳

زمینه‌چینی غرب برای جدا کردن آسیای مرکزی از روسیه

مجله امریکائی پولیتیکو با استناد به گزارش محرمانه اتحادیه اروپا می‌نویسد: اتحادیه اروپا قصد دارد برخی از متحدان فدراسیون روسیه و جمهوری خلق چین را به سوی خود جلب کند. تا آنجا که به آسیا مربوط می‌شود، این سند به قزاقستان توجه ویژه‌ای دارد.

اتحادیه اروپا در اینجا فقط یک بخشنامه امریکائی در مورد انزوای روسیه را منتشر می‌کند. کار کثیف را خود امریکائی‌ها انجام خواهند داد. این کار از قبل شروع شده و انجام می‌شود. وزارت خزانهداری امریکا مقامات خود را به قزاقستان فرستاد. الیزابت روزنبرگ دستیار وزیر خزانهداری و متیو اکسلرود دستیار وزیر بازرگانی در ۲۵ اپریل از آستانه بازدید کردند.

اگر در سفر اخیر آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه ایالات متحده به قزاقستان و آسیای مرکزی، از خدمات رهبران محلی تقدیر به عمل آمد و یک هدیه کوچک (۲۵ میلیون دلاری) به آنها تقدیم شد، حالا دیگر ایالات متحده برای کشورهای منطقه که کمیته منطقه‌ئی واشنگتن به‌خاطر حمایت از واردات موازی کالاهای تحریم شده بدان‌ها مظنون است، تازیانة بزرگی در اختیار دارد.

الیزابت روزنبرگ گفت که ایالات متحده می‌تواند بانک‌ها و شرکت‌های قزاقستان را به دلیل کمک به روسیه برای فرار از اقدامات محدودکننده غرب تحریم کند. و متیو اکسلرود گفت که روسیه در تلاش است تا برای نوسازی تسلیحات خود، کنترل صادرات و تحریم‌ها را دور بزند؛ یکی از راه‌های طفره رفتن در این زمینه، از طریق کشورهای ثالث مانند قزاقستان است. به گفته وی، هیأت امریکائی به‌خاطر این وارد قزاقستان شده است تا فهرست اطلاعات کالاهائی را که

بیشترین نگرانی را برای ایالات متحده ایجاد می‌کند، به مقامات این کشور ارائه کند. اکسلرود گفت که این تنها قزاقستان نیست که رژیم تحریم‌ها را نقض می‌کند، سایر کشورهای آسیای مرکزی نیز به همین شیوه رفتار می‌کنند. امریکائی‌ها تجدیدنظر بعدی را در قرقیزستان انجام خواهند داد.

خزانه‌داری امریکا آشکارا از ناقضان تحریم‌ها باج‌گیری می‌کند: «خزانه‌داری امریکا یک راه‌حل تجاری شفاف ارائه می‌دهد: یا در اقتصاد جهانی بمانید، یا این که از جنگ روسیه حمایت مادی کنید و دسترسی به مهم‌ترین بازارهای جهان را از دست بدهید».

مارس ساریف، دانشمند علوم سیاسی قرقیز، می‌گوید: «تهدید مجازات که از سوی مقامات ایالات متحده برای حفظ واردات موازی بیان می‌شود، بسیار جدی است.» - وظیفه امریکا مسدود کردن کانال‌های دسترسی کالاهای تحریم‌شده به روسیه است. همانطور که می‌دانید، اکنون این جریان از قزاقستان و قرقیزستان می‌گذرد. به‌نظر او، قرقیزستان مجبور خواهد شد که شرایط غرب را رعایت کند، اما کنترل همه حوزه‌های اقتصادی غیرممکن است. نهر قاچاق از گردنه‌های کوهستانی می‌گذرد. به‌طور رسمی، بیشکک تبعیت از این ممنوعیت را اعلام خواهد کرد، اما «جریان محصولات جعلی هم از چین آمده و هم ادامه خواهد داشت...» ترافیک خاکستری "باقی خواهد ماند".

در اوایل بهار سال ۲۰۲۱، دونالد لو سفیر ایالات متحده مرتباً به مقامات قرقیزستان گوشزد می‌کرد که چه کاری را باید انجام دهند. انور آزیف، ستون‌نویس روزنامه چرنی بیشکک، به تمسخر گفت: «به‌نظر می‌رسد دیپلمات امریکائی خود را به‌عنوان معاون رئیس کمیته دولتی امنیت ملی، کامچی بک تاشیف، جا زده است.»

هنگامی که دونالد لو اقدامات مقامات برای مبارزه با جرایم سازمان یافته را "ناکافی" خواند، وزارت امور خارجه قرقیزستان گفت که اظهارات این دیپلمات حاوی عناصری از دخالت در امور داخلی کشور و فشار بر تحقیقات در مورد پرونده فساد در گمرک است. در این پرونده، رئیس سابق گمرک رایمبک ماترائیموف مجرم شناخته شد و به گناه خود اعتراف کرد، اما پس از این که ماترائیموف قول داد ۲۴ میلیون دالر خسارت به دولت بپردازد، به حبس خانگی فرستاده شد.

وقتی دادگاه رایمبک ماترائیموف، رهبر غیررسمی جنوب را به‌عنوان "بزرگترین مقام فاسد قرقیزستان" آزاد کرد، دونالد لو به وضوح ناامید شد. در جنوب، جایی که ماترائیموف بزرگ شد، او را یک قهرمان می‌دانند. در Kara-Suu، پُرجمعیت‌ترین منطقه قرقیزستان که او از آنجا می‌آید، خانواده ماترائیموف یک بنیاد خیریه راه‌اندازی کرده اند که هزینه تحصیل ده‌ها دانشجو از خانواده‌های کم‌درآمد در دانشگاه‌های شهر اوش را تأمین و مواد غذایی در بین سالمندان توزیع می‌کنند و فضاهای ورزشی و مسجد جدید ساخته‌اند. در قرقیزستان لغو فوری و کامل اقتصاد سایه غیرممکن است:

قاچاق آشکار از طریق مرزهای جنوبی با چین و کشورهای مسلمان بخش قابل توجهی از درآمد ملی را تشکیل می‌دهد. تغییر فعالیت‌های بازار سایه در بیشکک، اوش، کاراسو به یک منطقه مالیاتی، اکثریت جمعیت جمهوری را از امرار معاش محروم می‌کند.

بخش سایه اقتصاد قرقیزستان، تأمین‌کننده اصلی واردات موازی به روسیه، اکنون "زنده‌تر از همه زندگی" است. البته در این جمهوری از تحریم‌های ثانویه امریکا می‌ترسند، اما از قیام صدها هزار نفر از ساکنان محلی که درآمد خانواده‌شان مستقیماً به قاچاق وابسته است، بیشتر می‌ترسند. بنابراین، وقتی ماترائیموف در دسامبر سال گذشته مدال طلای "کار من برای مردم" را دریافت کرد و به‌عنوان بهترین نیکوکار سال شناخته شد، نباید تعجب کرد.

ده سال پیش، قاچاق ۷۰ درصد از جریان تجارت از جنوب قرقیزستان یا ۴ میلیارد دلار در سال را تشکیل می‌داد. در برابر پس زمینه فشار شدید ایالات متحده، مقامات قرقیزستان تا حدودی تجارت سایه را کاهش دادند، اما خیلی زود به دلیل تهدید یک انفجار اجتماعی در جنوب، حمله به طرح‌های قاچاق متوقف شد.

اقتصاد سایه در قزاقستان حتی بیشتر توسعه یافته است. از زمان کسب استقلال، گردش تجارت خاکستری ستون فقرات مجموعه اقتصادی ملی جمهوری را تشکیل داده است. در سال ۲۰۰۲، قاچاق تقریباً ۸۰ درصد از گردش تجاری قزاقستان را تشکیل می‌داد. در عین حال، بخش‌های سایه قرقیزستان و قزاقستان از نزدیک به هم متصل‌اند، ۹۰ درصد کامیون‌های قرقیزستان کالاهای قاچاق را به قزاقستان حمل می‌کنند.

خبرگزاری کازتگ می‌نویسد که مقامات قزاقستان هرگز به‌طور واقعی با قاچاق مبارزه نکرده‌اند و نخواهند کرد. آنها فقط در تلاش هستند تا "نمایندگان یک خانواده با نفوذ" (طایفه الباسی) را از سیستم‌های تجارت سایه بیرون کنند.

در مورد امریکائی‌ها اما، آنها پیوسته به دنبال بیرون راندن روسیه و چین می‌باشند. اگر قبل از آغاز عملیات نظامی روسیه این هدف با شعارهایی مبنی بر لزوم مبارزه با فساد و قاچاق پوشانده می‌شد، اکنون نقاب‌ها کنار گذاشته شده است. تحریم‌های امریکا ماهیت ضد روسی به خود گرفته است و کار به‌طور جدی در حال انجام است. یک هیأت نمایندگی به ریاست دونالد لو که اکنون دستیار وزیر امور خارجه در امور آسیای جنوبی و مرکزی است به آسیای میانه رفته است. این هیأت شامل نمایندگان پنتاگون، شورای امنیت ملی، شرکت مالی توسعه بین‌المللی و نمایندگی ایالات متحده برای توسعه بین‌المللی است که در روسیه ممنوع می‌باشد. اولین بازدید از بیشکک است.

با این حال، بعید است که استاد ورزش سیاسی در مداخله در امور داخلی کشورهای آسیای مرکزی بتواند به رهبری قرقیزستان چیزی غیر از تهدید به "محروم کردن دسترسی به مهمترین بازارهای جهان" ارائه دهد. قرقیزها از این نمی‌ترسند. تمیر ساریف، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع قرقیزستان، موضع تجارت محلی را که بین کارآفرینان قزاقستان مشترک است، چنین بیان می‌کند: «ما بین آسیا و اروپا قرار داریم. ما شانس بی‌نظیری برای ایجاد روابط نزدیک اقتصادی داریم. اگر از پتانسیل بازار روسیه استفاده نکنیم، نابخشودنی خواهد بود.»

* <https://www.fondsk.ru/news/2023/04/27/ustanovka-zapada-otsech-centralnuju-aziju-ot-rossii-59123.html>